

Havelte Hervormde kerk

Restauratieplan orgel.

2e Fase: Technisch herstel.

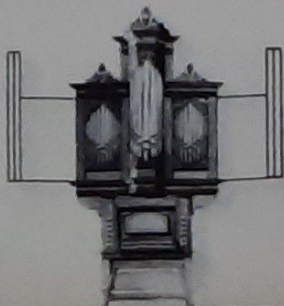
- 1a Uitnemen Bw. pijpwerk, lade en mechanieken en transport naar de werkplaats te Zuidwolde.
Ontleden van de lade, schoonmaken, restaureren als volgt:
- 1b Cancellenraam opnieuw verlijmen, inkl. sponsels.
Boven- en onderzijde van het cancellenraam voorzien van 7 mm hecht-houtdekken d.m.v. vacuümverlijming. Restauratie zonder het aanbren-gen van hechthoutdekken is te riskant i.v.m. de aanwezige hetelucht-verwarming, zoals na het herstel van 1943 is gebleken.
- 1c Bovenzijde onder de slepen voorzien van leerstroken. Onder de pijp-stokken geweven viltringen aanbrengen.
- 1d Kondukten opronden en met hennep inlijmen.
- 1e De windkast in de aanwezige vorm herstellen. Belering van ventielen en pulpeten vernieuwen. Messing stiften en veren op duurzaamheid beoordelen, eventueel vernieuwen.
- 1f Op de voorregel een kantsleep aanbrengen met pijpstok, waarop een Holpijp 8 zal worden geplaatst.
De aanwezige bank met afgevoerde eiken pijpen C-B Holfluit 8, hoger plaatsen. Op de kantsleep C-B als transmissie met Holfluit 8/
Viola Gamba 8 maken.
- 1g Het aanwezige pijpwerk wordt voorlopig niet teruggeschoven. De aanwezige roosters voorlopig ongewijzigd handhaven.

Speelmechanieken bovenwerk.

- 2a Gebreken aan ladewelraam en wellen herstellen in bestaande vorm.
Rechte metalen welarmen uitnemen, oorspronkelijke rechte houten welarmen nieuw bijmaken en aanbrengen.
- 2b De abstracten van nieuw messing draad voorzien. De abstracteinden op oorspronkelijke wijze met touw en lijm versterken.
- 2c Het ladewelraam met abstractuur van het hoofdwerk blijft onge-wijzigd.

Klaviatuur.

- 3a De manuaalklavieren uit elkaar nemen en schoonmaken.
Belering en aanslagkussens vernieuwen. Nieuw toetsbeleg (been) aanbrengen. Nieuwe, vlakke frontons, eveneens van been, aanbrengen. Bakstukken en omlijsting eveneens vernieuwen.
We stellen voor dit volgens de detaillering van Van Dam ± 1890 uit te voeren, daar de gehele klaviatuurontimpering uit die tijd dateert. Bakstukken van eiken, belegd met ebbenhout.
Detaillering der bakstukken en omlijsting is ook denkbaar in de stijl van Van Oeckelen ± 1855.
De kosten zullen in dat geval echter hoger zijn. Een beslissing hieromtrent kan t.z.t worden genomen.
- 3b Het aanwezige pedaalklavier in bestaande vorm herstellen.
Belering en aanslagkussens vernieuwen.
- 3c De gehalveerde manuaalkoppel in goede functie brengen.
Het pedaalkoppelwelbord met abstractuur idem.
- 3d De aanwezige orgelbank verbeteren.

vervolg Klaviatuur

- 3e De abstracten naar het Bw. van nieuw messing draad voorzien.
De abstracteinden op oorspronkelijke wijze met touw omwikkelen.
De stekers van het Hw. eveneens op oorspronkelijke wijze herstellen.
- 3f 2 Nieuwe winkelbalken maken voor Hw. en Bw.,
Onze voorkeur gaat in dit geval uit naar eiken winkels, omdat deze minder geraas veroorzaken dan ongevoerde messing winkels.
De oorspronkelijke, door Van Oeckelen in 1855 gemaakte winkelbalken hebben waarschijnlijk messing winkels gehad.

Registermechanieken.

- 4a De registerhevels ontroesten en schilderen, gebreken herstellen.
- 4b Een nieuwe mechaniek maken voor het toe te voegen Bw.register Holpijp 8. Hiervoor de linker Muette-knop gebruiken.
Nieuwe reg. plaatjes aanbrengen voor Holpijp 8 en Nachthoorn 4.

Windvoorziening.

- 5a Balgen op windlekken en gebreken controleren en herstellen.
Scheppbalgen idem.
Hiervoor een stelpost opnemen.
- 5b De aanwezige schokbalg bij het bovenwerk handhaven. Eventueel na het nemen van proeven stilzetten.
- 5c Kanalen en afsluiters herstellen.
- 5d Voor een nieuwe windmachine met dempkist een stelpost opnemen.

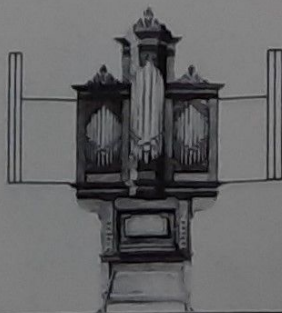
Orgelkas.

- 6a Nieuwe luiken maken van grenen met grenen panelen.
In de achterwand achter het Hw. 6 stuks, met wervels uitneembaar gemaakt. Achter het Bw. 6 stuks met scharnieren bevestigd, sluiting met wervels.
1 Luik in de kap van de middentoren met wervels uitneembaar maken.
In de zijwand boven de klaviatuur 2 nieuwe luiken maken, idem.
Een nieuw pedaalluik maken en een klein paneel links ervan, idem.
- 6b De kas inwendig, voor zover bereikbaar, met een houtwormbestrijdingsmiddel behandelen.
- 6c De komplettering van het frontsnijwerk is als stelpost geoffreerd.
- 6d Eventueel noodzakelijke vernieuwing van stijlen nader bezien.

Pijpwerk.

- 7 In het restauratieplan 2e fase wordt uitgegaan van ongerestaureerde herplaatsing van het Bw. pijpwerk.
Beschadigingen welke de klank beïnvloeden worden hersteld.

Het in de 3e fase uit te voeren restauratiewerk beoogt klankherstel, restauratie en rekonstruktie van het pijpwerk naar de situatie van 1855.

3e Fase: Klankherstel.

Bovenwerk.

- 8a Holpijp 8 C-B als transmissie met Holfluit 8/Viola Gamba 8 maken, c0-f3 metaal, nieuw. Legering en makelij overeenkomstig het overige pijpwerk.
- 8b Nachthoorn 4 De huidige Quintadeen 8 in oorspronkelijke staat brengen als Nachthoorn 4. De oorspr. corpuslengte herstellen.

Hoofdwerk.

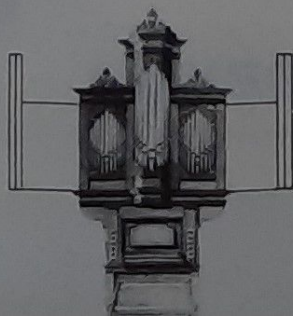
- 8c Prestant 8 Wellicht is de discantverdubbeling reeds in 1855 door Van Oeckelen verwijderd; rekonstruktie hiervan is niet geoffreerd. Ophangkonstrukties in de zijtorens handhaven en herstellen.
- 8d Schoonmaken, opnieuw foliën en bladgoud op de labia der frontpijpen aanbrenge, is met een aparte stelpost geoffreerd.
- 8e Mixtuur De discant vanaf h0 nieuw maken.

Op enkele incidentele pijpen na is overigens geen nieuw pijpwerk geoffreerd.

- 9a De offerte is gebaseerd op de voorlopige inventarisatie dd. 17-8-1984 t/m 25-9-1984 door Rudi van Straten en Aart van Beek. Eventueel noodzakelijke verlenging der corpora houdt hiermee verband.
- Stelpost?* | Exacte detaillering der restauratie van het pijpwerk zal vlak voor of tijdens de uitvoering moeten worden vastgelegd. Voor beide, Bovenwerk en Hoofdwerk, wordt een stelpost in deze offerte opgenomen.

Restauratie pijpwerk algemeen:

- 9b Het metalen pijpwerk opronden, beschadigingen aan voeten en bovenranden herstellen.
- 9c Te sterk door tinpest aangetaste voeten vernieuwen.
- 9d Nieuw toe te voegen metaal van dezelfde legering en wanddikte als het te behandelen pijpwerk. Het nieuwe metaal wordt met ijzerdioxide donker gekleurd.
- 9e In 1943 verlaagde opsneden weer op de oorspronkelijke maat brengen. Exacte detaillering nader bezien.
- 9f Lekke houten pijpen opnieuw verlijmen, voorstellen en stoppen goed sluitend maken. Oorspronkelijke konstrukties handhaven.
- 9g De wegens terugschuiving van het pijpwerk te groot geworden roostergaten aanpassen door het aanbrenge van een dubbel rooster voor de grotere pijpen en het inlijmen van besaanleerstroken voor de kleinere.

De kosten van deze werkzaamheden zijn als volgt:

<u>2e fase:</u> 1a t/m 1g, 2a+2b, 3a t/m 3f, 4a+4b, 5b+5c, 6a+6b en 7:	Totaal f 49.500,—
reiskosten en -uren voor dit werk	- 650,—
stelpost 5a	- 1.000,—
5d	- 2.500,—
6c	- 2.000,—

3e fase Bovenwerk:

8a+8b, 9a t/m 9g	- 20.800,—
reiskosten en -uren voor dit werk	- 600,—

Hoofdwerk:

8c+8e, 9a t/m 9g	- 33.400,—
reiskosten en -uren voor dit werk	- 1.050,—
stelpost 8d	- 11.000,—

Tijdens opbouw en intonatiwerk wordt uitgegaan van logies ter plaatse in een eenvoudig hotel.

Reiskosten en -uren op maandag en vrijdag zijn apart vermeld.

Het werk voor de 2e fase kan over \pm 14 maanden worden opgeleverd; de 3e fase kan aansluitend worden uitgevoerd.

De Algemene Leveringsvoorwaarden van de Vereniging van Orgelbouwers in Nederland zijn van toepassing.

Zuidwolde, 21 augustus 1985.